

Werken mee aan dit nummer:

Ellen Hendrix, Jef Lingier, Peter Meeuwissen, Chantal Poncelet en Peter Weyns.

Coördinatie:

Peter Meeuwissen en Lucrèce Ory

Foto's: RIMO Limburg

Druk: Drukkerij Aerts

RIMO LIMBURG - Marktplein 9 B21

3550 Heusden-Zolder - tel: 011/22.21.96

fax: 011/22.94.31 - www.rimo.be

BOOM vzw

BORGLOON VINDT INSPIRATIE BIJ MECHELSE DORPSRADEN

BORGLOON / MECHELEN - In juni ging een bewonersdelegatie uit de Borgloonse dorpjes Haren-Bommershoven op bezoek in het dorpshuis van Leest. Ook burgemeester Awouters, het diensthoofd sociale zaken en drie RIMO-medewerkers gingen mee.

In het oud gemeentehuis van Leest (Mechelen) werden we ontvangen door de Schepen van Sociale zaken, medewerkers van de dienst wijk- en dorpsraden en een vrijwilliger.

Schepen De Bie legde de doelstelling uit van het sociaal beleid inzake dorpsraden. In 2002 werd Mechelen opgedeeld in 6 wijken en 6 dorpen. Er werden wijk- en dorpsraden met wijkmanagers opgericht. Klemtoon ligt op het versterken van het sociaal leefklimaat en behoud van de eigen identiteit.

De dorpsraad is door het stadsbestuur officieel erkend als adviesraad. Zo kunnen de bewoners meedenken en worden zij partners bij beslissingen, bv. bij investeringsdossiers. De eindbeslissing blijft bij de politiek. Daarnaast organiseert de dorpsraad ontmoetingen zoals een dorpsfeest. Jaarlijks is er een dialoogmoment tussen alle bewoners van één dorp en het beleid, voorgezeten door de burgemeester. Het stadsbestuur voorziet een gratis zaal, koffie en water, kopies, drukwerk en een jaarlijkse subsidie van €1000.

Het verhaal van Leest

Leest, een dorp van 3000 inwoners heeft een dorpsraad met 12 vrijwilligers. In het gerenoveerde dorpshuis te Leest zijn buitenschoolse kinderopvang en een bibliotheek gevestigd. De ondersteuner van de dorpsraad en de wijkagent hebben

er vaste permanentie-uren. Deze dorpsraad is gegroeid uit het actiecomité voor het 'trage wegen' project. Jaarlijks organiseren ze een muzikaal-cultureel evenement in samenwerking met de verenigingen. Regelmatig stelt de dorpsraad een prioriteitenlijst op voor openbaar domein, werken die binnen 2 jaar uitvoerbaar zijn. Zowel het stadsbestuur als de dorpsraad erkennen dat duidelijke afspraken en politieke neutraliteit van leden van de raad essentieel zijn.

CP

Op studiebezoek in het dorpshuis van Leest

ONS GEDACHT

METAMORFOSE VAN EEN WIJK...

BERINGEN - Köksal Karaaslan woont twee jaar in de Waterstraat met zijn vrouw en vijf kinderen. Hij is opgegroeid in Beringen. Na de sluiting van de mijn bouwde hij mee aan de zgn. Posthoornwijk. Het is een kleine wijk met 58 woningen van het Vlaams Woningfonds, naast de vroegere steenkoolmijn van Beringen. Er wonen vooral grote gezinnen van allochtone afkomst.

Toen Köksal twee jaar geleden een huis toegewezen kreeg in de wijk die hij zelf had helpen bouwen, moest hij even slikken. "Wat gaan we daar aanvangen? Ik wist dat de jeugd daar niet te houden was, er was drugs en veel vandalisme. En daar moest ik mijn kinderen grootbrengen? Maar nu denk ik daar anders over!" vertelt Köksal met schitterende ogen.

Na zijn verhuis maakte hij kennis met opbouwwerker Jef Lingier. Jef ijverde voor een speeltuin, mooiere voortuintjes aan

de huizen, er waren uitstappen voor de kinderen, de jongeren konden iets met muziek doen, ...

"Samen met 8 andere vaders startte ik als buurtvader. We hielden het buurtuis 's avonds open om toezicht te houden op de jongeren. We zetten ons met hand en tand in! Nu bruist de Waterstraat. We organiseren een feest en maken dan eten, want dat brengt mensen samen. Door alles wat hier verbeterd is in de afgelopen jaren woon ik hier ook graag, ik zou hier niet meer weg willen. Vroeger was het normaal dat de politie elke dag kwam, nu valt hun combi op!" Al vind ik wel dat wij als buurtvaders niet alleen dingen kunnen veranderen. Ook andere ouders die hier wonen moeten hun kinderen goed opvoeden en op hen letten."

"Nu staat de gemeente er ook meer achter dat er dingen gebeuren. Ze beseffen dat we ons inzetten en vinden de werking goed." Köksal is er zeker van dat het in de wijk nóg beter kan als de bewoners hun

huizen kunnen kopen. "Dan wil iedereen de wijk mooi en proper houden en moeite doen om het hier goed te hebben". Maar de prijzen liggen te hoog, ze zijn zelfs flink gestegen. "Dat komt ook omdat het hier nu mooier is!"

EH

Köksal Karaaslan: "Nu woon ik hier graag."

JAARGANG 11
JUL - AUG - SEP 2008
DRIEMAANDELIJKS

3

INFORMATIE VAN HET OPBOUWWERK IN LIMBURG

STRAAT KOMT BOVEN WATER

ANALYSE VAN DE OMMEKEER IN EEN PROBLEEMWIJK

BERINGEN - "De kentering is er gekomen omdat de opbouwwerker zijn projectplanning gelaten heeft voor wat het was, en tijd genomen heeft om écht naar de mensen te luisteren." Dat beweert prof. Deklerck na een grondige analyse van drie jaar opbouwwerkpraktijk in de Beringse Waterstraat.

"De wijk zat in een vicieuze cirkel" zegt Deklerck. "De problemen versterkten elkaar. De onleefbaarheid stond centraal in ieders beleving. De bewoners identificeerden zich met het beeld van verval en delinquentie. De positieve elementen verkommerden en de negatieve woekerden verder. Opbouwwerker Jef Lingier is erin geslaagd om dit te keren door kordaat op te treden tegen verloedering en agressie, maar tegelijk ook de positieve elementen te ontdekken en te laten kiemen. Elk restantje van vitaliteit greep hij aan: hij moedigde mensen aan om bloemen te planten in boomspiegels, een bewoner die goed kon tekenen bracht hem op het idee om een kunstproject uit te werken, enz. Zo bouwde hij langzaam aan een nieuwe positieve identiteit van de wijk."

Er waren al eerder projecten geweest in de Waterstraat. Hoe komt het dat die geen succes kenden?

Prof. Deklerck: "De wijk had een onverwerkte geschiedenis van incidenten en problemen. Ik noem dit pijnervaringen. Die kunnen erg ingrijpend zijn en gaan tot op een emotioneel en existentieel niveau. De mensen krijgen het gevoel 'wij tellen niet mee', 'voor ons doen ze niks'. Als zulke pijnervaringen niet erkend en verwerkt worden, leiden ze tot verzet, agressie, destructiviteit en wantrouwen. Nieuwe initiatieven en nieuwe werkers worden dan getest op hun

kracht en onvoorwaardelijkheid. In zo'n omstandigheden moet je afstappen van je projectplanning en heel sterk 'in proces gaan' met de bewoners. Je moet je richten op menselijke ontmoeting, resonantie zoeken in de ander, er onvoorwaardelijk zijn voor hen. Die ontmoeting wordt doel op zich en staat niet in functie van de projectdoelen. Toch moet je die weg gaan om opnieuw een grondvertrouwen op te bouwen. Hoe weerbarstiger de omgeving, hoe meer tijd je hiervoor moet nemen. Jef Lingier heeft de tijd en ruimte voor dit proceswerk gekregen/genomen en heeft daarmee als het ware de barrières in de levensstroom van de Waterstraat doorbroken."

PM

Prof. dr. Johan Deklerck: "Elk sprankeltje vitaliteit aangrijpen om te bouwen aan positieve identiteit"

De Waterstraat in Beringen was tot voor enkele jaren nog de zwaarste probleemwijk van West-Limburg: jongerenoverlast, vandalisme, drugs-dealing, nachtlawaai, ... De politie moest er vrijwel dagelijks interventies doen. Er waren geregeld zware incidenten. Verschillende initiatieven konden het tij niet keren. De problemen sleepten al jaren aan. Inspanningen van de stad, de politie en het Vlaams Woningfonds leken te verdwijnen in een bodemloos vat. Toch kantelde de situatie nadat opbouwwerker Jef Lingier er aan de slag ging. Politiechef Bertie Hamaekers sprak van 'een klein mirakel'. RIMO Limburg vroeg aan prof. Deklerck, verbonden aan het Leuvens Instituut voor Criminologie, om het geheim van dit succes te verklaren. Op 15 mei jl. lichtte de hoogleraar zijn bevindingen toe tijdens een internationale studiedag met delegaties uit Nederland, Turkije en Marokko.

Lees ook de rubriek 'Ons gedacht' op blz 4: Metamorfose van een wijk.

DPNA UIT LIBANON FOCUST OP JONGEREN "WANT ZIJ ZIJN DE TOEKOMST"

Ze zouden deelnemen aan een internationale studieweek van RIMO, maar de luchthaven van Beiroet in Libanon was bezet en ze konden niet vertrekken. Maar op maandag 9 juni zijn ze toch in België aangekomen. RIMO sprak met Farouk Zaatari, Fadlallah Hassouna, Hamzi Mazloum en Hikmat Faour van de Libanese organisatie 'Development for People and Nature Association', kortweg DPNA.

Wat betekent het woord 'Natuur' in de afkorting DPNA? Zijn de mensen in Libanon geïnteresseerd in zoiets als natuur met die voortdurende onlusten?

Erevoorzitter Farouk Zaatari: "Natuur is voor ons een heel ruim begrip. Het heeft te maken met de ruimtelijke herinrichting van dorpen die door de oorlog verwoest zijn. Natuur heeft voor ons ook te maken met zaken als de aanleg van riolering, speelplaatsen, parken... Het heeft eveneens veel uitstaans met het afvalprobleem. Dat is gigantisch in Libanon. Omdat toerisme in ons mooi land heel belangrijk is, moeten we het land opnieuw aantrekkelijk maken. Dit betekent dat we afval moeten opruimen. Bedreigingen voor Libanon komen dus niet enkel uit het buitenland. Ook van binnenin komen grote uitdagingen. Daaraan wil DPNA werken. Dat is voor ons samenlevingsopbouw!"

Voorzitter Fadlallah Hassouna: "In alles wat DPNA doet, willen we vooral de jongeren aanspreken. Want zij zijn de toekomst. Zij zijn onze belangrijkste doelgroep in de opbouw van de maatschappij in Libanon."

Opbouwen van een maatschappij die verscheurd wordt door politieke conflicten? Hoe doen jullie dat?

Hamzi Mazloum, directeur DPNA-centrum Bekaa-vallei: "Tijdens de oorlog met Israël in juli 2006 vingen we de honderdduizenden mensen op die uit het Zuiden van het land waren weggevlucht voor het geweld en de bombardementen.. We organiseerden opvangkampen en zorgden voor noodhulp: voedselpakketten, medicijnen, hygiëneproducten en schoonmaakmiddelen.

Na de oorlog moesten we vooral puin ruimen. We legden ons met onze 54 mensen en met honderden vrijwilligers toe op de wederopbouw van het ontworpen land. We zorgden voor winterkleding, verwarming, verdeelden zaaigoed en fruitbomen. We herstelden vernielde scholen, openbare gebouwen en parken, riolering... En we deden ook aan psychologische opvang van kinderen en jongeren via de creatie van 'safe places', het ondersteunen van culturele verenigingen, milieuorganisaties en sportclubs".

Fadlallah Hassouna: "Vandaag voeren we in tien centra die verspreid zijn over heel het land acties voor het versterken van de samenleving. Jobbeurzen, hulp voor startende ondernemers, ondersteunen van sportclubs, wijkcomités animeren, ondersteunen van groepen vrouwen die zich organiseren om beter onderwijs of veiliger verkeer voor hun kinderen te vragen. DPNA steunt allerlei sociale initiatieven die mensen zelf opzetten. En we steken veel energie in vredesopvoeding en politieke opvoeding van jongeren."

Politieke opvoeding van jongeren? Is dat samenlevingsopbouw?

Financieel manager Hikmat Faour: "Politieke opvoeding van jongeren is heel

belangrijk in een land dat sterk verdeeld is. In Libanon staan twee blokken diametraal tegenover elkaar. Aan de ene kant staat het regeringsblok '14 maart', dat gesteund wordt door het Westen. Pal daartegenover staat het blok van '8 maart' met vooral de Hezbollah, dat aanleunt bij Iran en Syrië. DPNA wil vooral jongeren uit deze politieke blokken dicht bij elkaar brengen. We gaan daarbij traag en voorzichtig te werk. Maar we boeken opmerkelijke successen (enthousiast). Nadat we eerst afzonderlijk gepraat hadden met beide partijen, organiseerden we een gezamenlijke bijeenkomst met jongeren die anders elkaar bestrijden met wapens. Het was een kleine maar heel belangrijke positieve stap in de heropbouw van onze samenleving!"

Werkt DPNA samen met de blauwhelmen in het Zuiden van Libanon? En met de talrijke Belgische soldaten in Tibnin?

Fadlallah Hassouna: "Ja, we werken nauw samen met de soldaten van de UNIFIL-vredesmacht die gelegerd zijn in het Zuiden. Uitdrukkelijk wil ik de heel goede samenwerking vermelden met de Belgische militairen. Zij doen veel meer dan het opruimen van achtergebleven clusterbommen of mijnen. Zij leveren heel concrete diensten aan de plaatselijke bevolking, zoals het voorzien van generatoren voor scholen en landbouwers. Zij stellen ook hun militair hospitaal open voor de plaatselijke bevolking. De Belgen doen in Libanon schitterend werk! Binnenkort organiseren we met DPNA een zomerkamp voor jongeren. Het Belgisch leger zorgt voor het vervoer."

Farouk Zaatari: "Omdat we met alle Libanezen moeten samenwerken, moeten we de maatschappij terug opbouwen. We kunnen niet anders dan aan samenlevingsopbouw doen!" PW

GÜLTEN : "LIMBURG WAS EEN SOORT THERAPIE VOOR ONS"

Op de internationale studieweek van RIMO waren naast Marokkaanse, Nederlandse en Belgische, ook vier Turkse deelnemers aanwezig. Ondanks de drukke agenda kon er voor hen toch nog een interview af. Gamze, Gülten, Mehmet en Boran maken deel uit van Mavi Kalem, een niet-gouvernementele organisatie die in Istanboel in achtergestelde wijken werkt met jongeren, kinderen en vrouwen.

Wat vonden jullie van de studieweek?

Gamze Karadag: "Met de opbouwwerkers en jongerenwerkers hebben we ervaringen kunnen uitwisselen. We hebben ook heel wat interessante projecten bezocht en kennis gemaakt met het sociale netwerk in Limburg. Over veel zaken waren we verbaasd."

Verbaasd ?

Gamze Karadag: "Dat de Turkse vrouwen hier apart leven van de mannen. In de Turkse winkelstraat in Beringen (de Stationsstraat) hebben we geen enkele vrouw gezien. Dat hadden we niet verwacht in West-Europa. In de Turkse dorpen is dat normaal, maar

in België hadden we dit niet verwacht. We wisten ook niet dat er in België zoveel Turken wonen. Ook dat was een verrassing."

Wat vonden jullie het leukst?

Mehmet Camuroglu: "Op de afscheidsavond in Beringen trok de hele feestbende met de muzikanten naar de Waterstraat. Die spontane versmelting met de bewoners vond ik fantastisch. Op een plezierige manier werden de buurtbewoners en de kinderen betrokken bij ons afscheid. Dat vond ik hartverwarmend."

Welk project maakte op jullie de meeste indruk?

Boran Emin: "De werking van RIMO die Jef heeft helpen opbouwen in de Waterstraat, maakte veel indruk op ons. Vooral de werking met de buurtvaders. Ook de meisjeswerking van Melek van Arktos vonden we heel interessant."

Zien jullie vergelijkingspunten met jullie werk in Istanboel?

Gamze Karadag: "Mavi Kalem doet vooral vormingsactiviteiten met vrouwen en kinderen. De gelijkenis met RIMO is

dat wij ook vertrekken van de noden van onze doelgroep. In die zin werken wij ook van onderuit."

Hoe was jullie kennismaking met Limburg?

Gülten Karahan: "Limburg is groen. Dat is een groot verschil met Istanboel waar 14 miljoen inwoners opeen gepakt leven. Limburg was een soort therapie voor ons. We kwamen hier tot rust. Wij wisten ook niet dat Beringen een mijngemeente is en dat door de mijnindustrie zoveel Turken hier naartoe zijn gekomen. Limburg en in het bijzonder Beringen, waar wij de hele tijd verbleven, vonden we zeer mooi. De buurtbewoners van de Waterstraat mogen blij zijn dat RIMO zich over hen bekommerd heeft."

Wat verwachten jullie van een verdere samenwerking?

Gamze Karadag: "We willen RIMO graag uitnodigen voor een tegenbezoek. Dankzij de studieweek hebben we Arktos leren kennen. We hebben samen plannen voor een internationaal jongerenproject."

JL

Gamze en Mehmet op bezoek bij "De Uitdaging" in Genk.

Gülten tijdens het bezoek aan Villa Basta.

Fadlallah Hassouna: "We willen vooral de jongeren aanspreken"

Hamzi Mazloum en Farouk Zaatari

Hikmat Faour: "Politieke opvoeding is heel belangrijk in een land dat sterk verdeeld is."